

[Ragnhild Andersen.]

næst foreslås det, at den almindelige dagpengehjælp, som kvinderne nu får de første 2 uger efter fødslen, og som i almindelighed kun udgør 40 øre, 1 kr. eller 2 kr. om dagen og højst 6 kr. daglig, erstattes af en dagpengehjælp, som svarer til den, der nu ydes i indtil 8 uger før og indtil 4 uger efter, at de 14 sygedage er forløbet. Endelig foreslår vi, at barselhviledagpengene skal kunne udbetales indtil 8 uger efter fødslen, når moderen giver die, i stedet for som nu indtil 6 ugers dagen efter fødslen.

De foreslåede ændringer i § 238 i lov om offentlig forsorg tilsigter at give alle arbejdende kvinder, som enten endnu ikke er berettigede dertil gennem sygekassen eller af en eller anden grund ikke er medlemmer af en sygekasse, ret til samme barselhvilehjælp, som de ville have kunnet få, dersom de havde været berettigede medlemmer af sygekassen.

Det skal straks siges, at dette lille lovforslag ikke må betragtes som en erstatning for det forslag om moderskabsydelse m. v., som det kommunistiske parti gang på gang har fremsat her i tinget med støtte i befolkningskommissionens betænkning af 1937. Min partifælle, det ærede medlem fru Petra Petersen, har år efter år søgt at vinde tilslutning til dette betydelig mere vidtrækkende lovforslags gennemførelse, og mit parti er fortsat af den anskuelse, at det ville være bedst, om det blev gennemført.

Det, der er tale om i det lovforslag, jeg her fremsætter, er i virkeligheden en ajourføring, således at den barselhvilehjælp, der, efter at den nye arbejderbeskyttelseslov er gennemført, omfatter flertallet af de arbejdende kvinder, nu også kommer til at omfatte de kvinder, som på grund af mangler i loven i dag er udelukket fra denne hjælp, idet det er vor opfattelse, at enhver arbejdende kvinde bør have ret til en sådan hjælp før og efter en fødsel. Ifølge tjenestemandsløven er de kvindelige tjenestemænd sikret økonomisk tryghed før og efter et barns fødsel. Jeg skal undlade i denne forbindelse at komme ind på spørgsmålet om det utilfredsstillende i, at de kvindelige tjenestemandsløvens barselhvileperiode regnes som en sygdomsperiode. Funktionærloven giver de kvindelige funktionærer ret til halv løn 3 måneder før og 1 måned efter et barns

fødsel. Vanskeligheden her består i, at de kvindelige funktionærer ikke er sikret mod opsigelse. Adskillige ekspeditricer og kontorfunktionærer mister, på grund af at et barn er i vente, deres arbejde og dermed også deres hjælp i barselhvileperioden før og efter fødslen. Arbejderbeskyttelsesloven giver i forbindelse med medlemskab af sygekassen de kvinder, der kommer ind under denne lov, ret til den i folkeforsikringslovens § 19 fastsatte dagpengehjælp, som her i København for tiden er 52 kr. 15 øre om ugen og tilsvarende mindre i købstæder og landkommuner.

Tilbage bliver imidlertid adskillige hundrede kvindelige arbejdere, som arbejder for andre og lever af deres arbejds løn, enten alene eller i ægteskab, men som ikke har nogen ret til en hvileperiode før og efter et barns fødsel, enten fordi de ikke hører ind under arbejderbeskyttelsesloven, eller fordi de ikke er berettigede medlemmer af en sygekasse. Det drejer sig ofte om kvinder, der må udføre hårdt arbejde ved rengøring, trappevask og restaurationsarbejde.

Det er fuldt så skadeligt for disse kvinder, hvis de tvinges til at måtte arbejde til den sidste dag, inden de skal føde deres barn, som det er for andre kvinder. Det er til skade for såvel mødre som børn, at mødrene umiddelbart efter fødslen må gå i arbejde igen. Det drejer sig også om husassistenter, der som oftest enten får deres opsigelse eller må forlade deres plads, når de er i den situation, at de venter et barn. Uanset medlemskab i sygekassen og uanset deres vanskelige stilling har de ikke nogen ret til hjælp i perioden før barnets fødsel. Det drejer sig også om funktionærer, ekspeditricer og kontordamer, som måtte være blevet afskediget, og som derfor har mistet deres ret til halv løn i tiden før og efter fødslen. Også kvindelige læringe kan udsættes herfor.

Den kommunistiske gruppe har den opfattelse, at samfundet bør sikre enhver kvinde, der arbejder for andre, økonomisk tryghed og sikkerhed før og efter et barns fødsel, og at denne hjælp ikke bør være mindre end den, der er fastsat i § 19 i folkeforsikringsloven.

Som sagt er dette lovforslag ikke vidtrækkende. Der kunne være god grund til også at rejse spørgsmålet om en ajourføring